Voorstel

van het college aan de raad

Zaaknummer	573820
Vergaderdatum	26 oktober 2026
Organisatieonderdeel	Financiën
Portefeuillehouder	Tytsy Willemsma

Onderwerp

Programmabegroting 2027-2030

Voorstel

1. De programmabegroting 2027 vast te stellen en de meerjarenbegroting 2028-2030 voor kennisgeving aan te nemen;
2. De lijst met vervangingsinvesteringen op pagina 135-139 van de programmabegroting vast te stellen, voor 2026 en 2027, en hiermee krediet beschikbaar te stellen voor investeringen op deze lijst (exclusief project: De Vleijen gebiedsontwikkeling waarvoor apart krediet wordt aangevraagd).

Inleiding

Bijgevoegd is de Programmabegroting 2027 – 2030. In dit document zijn de begroting 2027, evenals de meerjarenraming 2028 – 2030 opgenomen. Het document bestaat uit drie onderdelen, de programmabegroting inclusief de verplichte paragrafen, de financiële begroting en diverse bijlagen ter onderbouwing. De Kadernota 2026 heeft als uitgangspunt gediend bij deze drie onderdelen.

Programma's
De indeling in programma's, onderliggende activiteitengroepen, activiteiten en dergelijke is niet gewijzigd ten opzichte van de vorige begroting. Per programma wordt ingegaan op de zogenaamde drie w-vragen: wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten.
In de programmateksten wordt aangesloten op hetgeen in de Kadernota 2026 is opgenomen.
Deze begroting is op inhoud nog niet volledig aangepast op basis van het nieuwe bestuursprogramma, omdat het proces voor de begroting al liep toen het nieuwe bestuursprogramma is aangeboden.

Een algemene opmerking betreft de beleidsindicatoren. Alle beleidsindicatoren komen van de website www.waarstaatjegemeente.nl en op grond van de verslaggevingsvoorschriften worden ze verplicht opgenomen. Hoewel sommige indicatoren merkwaardige getallen laten zien, kunnen we daar geen invloed op uitoefenen.

Financiële begroting
De financiële effecten volgens Kadernota 2026 zijn volledig verwerkt in de meerjarenbegroting 2027 – 2030.

Dit leidt uiteindelijk tot de volgende saldi voor de meerjarenbegroting 2027 – 2030;

Saldi meerjarenbegroting 2027 - 2030				
	2027	2028	2029	2030
Meerjarenbegroting 2027 - 2030	575.199	-325.765	-806.294	-1.376.790
Totaal	**575.199**	**-325.765**	**-806.294**	**-1.376.790**

Ten opzichte van de Kadernota 2026 is er sprake van enige verschillen in de saldi:

	2027	2028	2029	2030
Kadernota 2026	422.572	-352.535	-790.449	-1.348.552
Meerjarenbegroting 2027 - 2030	575.199	-325.765	-806.294	-1.376.790
verschillen	**152.627**	**26.770**	**-15.845**	**-28.238**

De oorzaken van deze verschillen zijn vooral de volgende:

- *Effecten urenverdeling Gemeentelijk Woningbedrijf, voordeel € 134.000, aflopend naar een voordeel van € 116.000 in 2030*
  Door een hoger begroot aantal uren voor het Gemeentelijk Woningbedrijf (GWA), worden meer salariskosten toegerekend aan het GWA. Het financiële effect hiervan is nihil, want de baten en lasten van het GWA worden verrekend met de Algemene bedrijfsreserve GWA. Omdat dit automatisch betekent dat er minder salariskosten worden toegerekend aan de overige activiteiten van de begroting, leidt dit tot een voordeel;
- *Vervaningsinvesteringen, nadeel € 11.000 in 2027, oplopend naar € 44.000 in 2030*
  Recent heeft Europese aanbesteding plaatsgevonden van een aantal voertuigen waaronder de zijlader en de achterlader. Met deze uitkomst kan een juiste inschatting worden gemaakt voor deze vervangingsinvesteringen. Hierdoor zijn de kapitaallasten hoger in de meerjarenbegroting. Daarnaast is voor 2027 een bedrag opgenomen van € 105.000 voor vervanging van ondergrondse containers. Er wordt momenteel gewerkt aan een Beheer- en onderhoudsplan afvalinzameling & reiniging. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan de kosten voor toekomstige vervangingsinvesteringen.
- *Toevoegen investering historisch straatbeeld Hollum Zuid, nadeel van € 37.500 in 2029, en € 52.000 2030 en verder*
  In de Kadernota 2026 is voor de investering in de strandwegen + Oranjeweg zowel voorbereidingskrediet als een schatting voor de investering meegenomen. Voor de investering historisch straatbeeld Hollum-Zuid was hiervoor alleen een voorbereidingskrediet. Om consistentie te bewerkstelligen is in de begroting nu voor Hollum Zuid ook een geschatte investering meegenomen. Voor beide investeringen geldt dat hier te zijner tijd een kredietvoorstel aan de raad volgt wanneer definitieve plannen voorliggen.
- *Herwaardering enkele functies, nadeel € 77.000 in 2027, oplopend naar € 85.000 in 2030*
  Op basis van het HR21+ functiewaarderingssysteem heeft voor een aantal functies in de organisatie een herwaardering plaatsgevonden, wat leidt tot hogere salariskosten. In de primaire begroting 2026 was hiervoor een stelpost opgenomen. Bij de Kadernota 2026 is deze stelpost volledig afgeraamd, met de gedachte dat financiële effecten hiervan mee konden worden genomen bij de begrotingswijziging in 2027. Dit blijkt, nu recent een is herwaarderingsronde is afgerond, enigszins voorbarig te zijn geweest.

- *Kostendekkendheidsanalyse rioolheffing, voordeel € 36.000*
  Op grond van de huidige begroting van inkomsten en uitgaven wordt de toevoeging aan de voorziening riolering van € 10.000 bijgesteld naar een onttrekking aan de voorziening van € 24.000. Deze bijstelling is het gevolg van meer toegerekende kosten op de activiteit.Per saldo geeft dit een voordeel in de begroting.
- *Dubbele raming incidentele ICT-lasten, voordeel van € 72.000 in 2027*
  In de Kadernota 2026 is per abuis een dubbele raming meegenomen van € 72.000 voor incidentele lasten voor de Nieuwe Digitale Werkplek in 2027. Een correctie hiervan geeft een voordeel in 2027.

Beoogd effect

De beleids- en financiële kaders vaststellen voor begrotingsjaar 2027.

Argumenten

1.1 De raad is het bevoegde orgaan om de programmabegroting vast te stellen
Op grond van artikel 191 van de Gemeentewet stelt de raad de begroting vast voor het volgende jaar.

1.2 De meerjarenraming is wel een vereiste, maar hoeft niet vastgesteld te worden
Het is een vereiste om een meerjarenraming van ten minste drie opeenvolgende jaren na het begrotingjaar op te stellen, maar het volstaat om deze ter kennisname aan te bieden. Formeel stelt de gemeenteraad dan ook de begroting van het jaar 2027 vast.

3.1 De raad is bevoegd om investeringskredieten beschikbaar te stellen, dan wel te wijzigen
Voor een rechtmatige besteding van middelen is het onder meer noodzakelijk dat de raad kredieten beschikbaar stelt voor investeringen. In de meerjarenbegroting is een meerjarenoverzicht opgenomen van voorgenomen investeringen. Voor het jaar 2026 komen de bedragen overeen met hetgeen in programmabegroting 2026 is opgenomen, aangevuld met besluiten over investeringskredieten bij kadernota 2026.
Om misverstanden over beschikbare budgetten te voorkomen, wordt aan de raad nu expliciet gevraagd om in te stemmen met de lijst van vervangingsinvesteringen voor het jaar 2027 (zie paginanummer 135-139 van de programmabegroting) en hiervoor de aangegeven kredieten beschikbaar te stellen.

3.1 Voor de investeringskredieten Projecten Accomodatiebeleid, De Vleijen gebiedsontwikkeling, Kunst/grasveld of multifuctioneel veld Hollum, Strandwegen + Oranjeweg en Historisch straatbeeld Hollum volgt een raadsvoorstel
Bovengenoemde projecten vragen verdere inhoudelijke afwegingen. Voor deze projecten volgt een raadsvoorstel met bijbehorende kredietaanvraag. De investeringen zijn wel reeds meegenomen in de begroting, wat betekent dat kapitaallasten reeds verwerkt zijn in de meerjarige rekeningsaldi.

Kanttekeningen

N.v.t.

Afstemming

Intern is tijdens het begrotingsproces afgestemd met betrokken ambtelijke budgethouders.

Vervolg

Na vaststelling van de begroting door de gemeenteraad moet de begroting binnen twee weken, maar uiterlijk 15 november bij de provincie, als financieel toezichthouder, worden aangeleverd.

Bijlagen

1. Programmabegroting 2027-2030